

Pienen ankan suuri voima

► Kaj Stenvallin Disney-variantti toimii edelleen tehokkaasti

► Joka kerta kun menee katsomaan **Kaj Stenvallin** uusia teoksia, mieleen hiipii epäily: entä jos ankan teho on hiipunut?

Ei se ole, ei hätää. Stenvallin välittömästi tunnistettava Disney-variantti toimii edelleen kuin tehokkain sisäänheittäjä. Se imaisee katsojan tutkimusmatkalle todellisuuksiin, joista tällä kertaa vaiuttaisi löytyvän paljon pirteän yhteiskuntakriittisiä painotuksia.

Sellainen ei sinänsä ole Stenvallille uutta. Taiteilija teki jo 1970-luvun alussa

KUVAT

Kaj Stenvallin maalauksia ja grafiikkaa 31. 12. saakka Galleria Brondassa, Annankatu 16. Ti-pe 11-17, la-su 12-16.

sosialistista yhteiskuntarealis-
mia mukailevia maalauksia,
joista aina oli löytyvinään
myös jokin ironisoiva vivahde.

Oikeastaan vasta nyt, viidentoista vuoden ankkakuvien jälkeen, tajuaa hahmoon-tiivistyvän mahdollisuuksien määrän.

Monesti ankan osuus taulun pinta-alasta on äärimmäisen pieni. Silti hahmon kautta rakentuu sisältö kokonaisille maailmankuvulle ja arvokäsityksille.

Huomioitavaa on, ettei yhdenkään uuden teoksen

nimessä esiinny sana ”ankka”.

Tyypillisiä Stenvallin teosten näyttämöitä ovat edelleenkin laajat luonnonmaisemat, toisiinsa avautuvat huonetilat ja autot.

Taidehistoriallisten yksityiskohtien lainailua Stenvall sen sijaan tuntuu harrastavan vähemmän kuin aikaisemmin. Toki moni teos kytkeytyy suoraan esimerkiksi maisemamaalauksen tai stillebenin traditioihin.

Stenvall siteeraa myös itseään: poika ja varis -teemaa hän muunteli jo 1980-luvulla – ilman ankkaa.

Populaarikulttuuri, viihde ja niiden ylikorostunut asema saavat osansa. Esimerkiksi ankkosten rakastelu on häveliästä pehmopornoa, kuin suoraan *Kauniista ja rohkeista*.

Jukka Yli-Lassila

Kaj Stenvall: Sohjoinen ulottuvuus, öljy kankaalle, 2004.